RÉSIDENCE SUPÉRIEURE AU TONKIN
DOCUMENT LEGAL

NĂM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 2555 — NGÀY THỨ TƯ 23 SEPTEMBRE 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Một năm . . . 12$00
Các lăng xã . . .
Cao công sở . . .
Sáu tháng . . . 6.00
Ba tháng . . . 3.00
Một tháng . . . 1.00

Toutes les lettres destinées à la rédaction doivent être adressées au directeur
61-63, Rue du Coton, Hanoi

Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VĨNH
Rédacteur en chef : PHẠM-HUY-LỤC
Administrateur-gérant : NGUYỄN-Y-LOÃN

Adresse télégraphique
TRUNG-BẮC-TÂN-VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Réclame dans la 1re page . . . 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales . . . 1$50 la c/m

N°4164

Một câu chuyện có thú vị

Mới đây ký giả có được tiếp chuyện ba ông khách, một ông về phái Nho học, một ông về phái Pháp-học, ông thứ ba thì Nho-học Pháp học đều thông hiểu cả. Nhân nói đến chuyện văn-chương quốc-ngữ, mỗi người tỏ ý kiến riêng của mình, mà thành ra một trường ngôn luận rất dài và rất kịch liệt; ký-giả còn nhớ rành mạch cả, xin thuật qua ra đây, để công chúng cùng nghe, tưởng cũng không phải là câu chuyện đông-dài ở cái buổi phong trào chấn hưng quốc văn đương thịnh hành, người mình đương khuyến khích những về văn-chương quốc-ngữ này.

Ông Giáp (vẻ phái Nho-học) nói: chữ nho là chữ của một nước văn-minh tối cổ, sách vở biết là bao nhiêu, thơ văn biết là bao nhiêu, trải bao nhiêu tay đại trước thuật đại văn-chương rèn đúc sửa sang, thật là một thứ chữ ý nghĩa rất hàm súc, âm vận rất hưởng lượng. Nước ta theo học chữ nho đã mấy nghìn năm, dùng làm quá đã quen đi, không những là về lối văn-chương, về đường ngôn-luận, không phải phí công tìm kiếm, mà đã sẵn chữ sẵn tiếng rồi, lại còn những giấy má việc công và việc tư, cho đến những công việc lặng xăng, cũng đều có lề lối sẵn sàng, khi dùng đến rất là gián tiện. Còn đến tiếng Nam của mình, thì chỉ dùng trong khi nói chuyện, chỉ miễn là hiểu được nhau thì thôi, thành ra tiếng nói rất thiển thốn, khi làm văn-chương hay là khi giảng thuyết ngôn-luận, thì thấy tiếng mình thật là không đủ, cực chẳng đã phải tìm kiếm ra mà dùng thì vẫn không được ổn quát trang nhã bằng chữ nho. Tiếng mẹ đẻ thì nói tất dễ hiểu, ai chẳng muốn dùng, thế mà khi làm thơ văn, hay là viết giấy má gì, tuy có dùng quốc-ngữ, nhưng cũng vẫn lấy làm không thích chí.

Ông Ất (phái Pháp-học) nói: phải, cứ theo như lời ông nói, thì tiếng Nam ta thật là thiếu thốn quê mùa, ví với chữ nho thật là thua kém, mà tôi xét ra, thì tiếng nam ta vì với tiếng Pháp, lại còn thua kém nhiều; tuy nhờ có chữ quốc-ngữ, cách học thật mau, cách viết thật tiện, thật cũng là một lối chữ phổ-thông, nhưng tôi chỉ dùng về việc giấy má tầm thường, đối với những người không biết chữ Pháp, còn những khi ngôn luận hay làm văn, thì tôi vẫn thích dùng chữ Pháp hơn, vì chữ Pháp ý nghĩa cũng sâu xa, âm vận cũng hưởng lượng, mà cách nói cách viết cũng có luật mẹo nhất định, chớ có phải như chữ quốc-ngữ của ta cứ tùy tiếng mà nói, cứ theo vần mà viết, mỗi xứ nói một giọng, mỗi người nói một cách, thường nhiều khi không hiểu được nhau. Vả lại những tiếng về các môn khoa học, thì tiếng Nam lại thiếu thốn rất nhiều, khi dùng đến thật là một sự túng rối lớn.

Ông Bính (thông hiểu cả chữ nho và chữ Pháp) nói: Phải, Tàu là một nước văn-minh trước nhất ở Á-châu Pháp là một nước văn-minh có tiếng ở Âu-châu văn chương ngôn luận phát đạt đã lâu, sách vở làm ra đã nhiều, chữ nho chữ Pháp lắt là phải hay phải giàu, cái ấy không cần phải nói đến nữa, Nhưng ta phải biết rằng: văn-tự của một nước mà được hay được giàu, tất phải qua bao nhiêu đời, gom góp bao nhiêu công phu trí lực của người trong nước, chớ có phải việc trong một ngày, công của một người mà nên được đâu. Nước Tàu có chữ đã mấy nghìn năm, qua bao nhiêu nhà trước thuật nhà văn-chương tô điểm rèn đúc, thì văn-tự hay đã đành, lại từ khi học thuyết Thái-tây truyền bá sang cõi Á-đông, những sách về triết học khoa-học cũng là văn-chương ngôn luận của người Thái-tây, người Tàu phiên dịch ra chữ nho biết là bao nhiêu, ấy nhờ thế mà chữ nho ngày nay lại càng giàu thêm mà hay thêm. Lợn trước nữa. Kia xem những sách Tàu xuất hiện trong khoảng vài ba mươi năm nay, trừ những sách giáo-khoa và những sách tiểu-thuyết, thường dùng tiếng bạch thoại và cách nói giản dị, cho người ta dễ đọc dễ thông thì không kể, còn có bao nhiêu những chữ mới mới đặt ra để dịch những sách triết học và khoa-học ở Thái tây, mà thể cách văn-chương cũng có tham dụng lối tây, cũng có thay đổi một đôi chút mà hoa lệ hùng hồn hơn trước thật. Nước Pháp là một nước văn-minh đã lâu, sách vở làm ra cũng đã nhiều, cũng vẫn là một nước có văn-chương, nhưng cũng từ thế-kỷ thứ mười sáu, các nhà văn-sĩ trong nước thu thái văn-hóa của La-mã, nhuộm thêm tiếng cho giàu tiếng trong nước, dùng thể cách văn-chương để làm khuôn mẫu cho văn học nước mình, mà văn-chương nước Pháp từ đó càng hay càng thịnh; đến thế kỷ mười-bảy, các nhà danh sĩ lại nối gót mà ra, lấy đại tư tưởng đại học-thức mà gây đắp ra nền văn-chương rất hùng hồn rất phong phú, đến bây giờ lại cứ một ngày một tiến-bộ thêm. Lại còn thế này nữa: tiếng nước Pháp bây giờ là một thứ tiếng rất lịch-sự rất giàu có các nước đều công nhận như thế, có phải chỉ chuyên mượn một tiếng La-mã mà thôi đâu, lại cũng còn thu nhặt gom góp cả tiếng của các nước, mới thành được một thứ tiếng rất lịch-sự rất giàu có đến như thế.

(*Còn nữa*) H. T. B.

Việc Trung-hoa

Thời cục Quảng-đông

Tại Quảng đông ngày nay như một cái sân khấu đương diễn tấn tuồng rất nên kịch liệt, đảng cộng sản và đảng phản đối cộng sản hai bên giáp đáp nhau, hiện đảng cộng sản đã chiếm được thắng lợi, thực ra sức tung hoành tại miền Đông-giang nay mai hai đảng rất sẽ có cuộc chiến tranh to.

Trần-quýnh-Minh có điện xin phục tòng chính phủ trung ương và xin Đoàn cấp cho trăm vạn đồng để làm quân phí dẹp yên đảng cộng sản. Đoàn trả lời sẽ cấp trước cho mười vạn đồng. Ngạc đầu Trần đã về Hương-cảng.

Đường-kế-Nghiêu với chính phủ Bắc-kinh

Quan nguyên tổng trưởng bộ giáo dục là Vương-cửu Linh đã ở Vân-nam lên Bắc-kinh. Vương vào ra mắt Đoàn-kỳ-Thụy ở công-sứ-đài của Đường tế-Nghiêu đối với chính phủ Bắc-kinh.

(*Dịch báo tàu*)

Liệt-quốc với Trung-hoa

Hội đồng liệt phái đặt ra để xét các việc xảy ra ở Thượng-hải cuối tháng này sẽ họp. Chính phủ Bắc-kinh có cử đại-biểu đến hay không mặc lòng.

Quan tổng trưởng mới bộ chiến-tranh

Quan tổng-trưởng bộ Chiến tranh Ngô-quang-Tân từ chức. Lư-vĩnh-Tường thế chân.

Tin về Trương-tác-Lâm

Trương-tác-Lâm định đặt một đường hàng-không Phụng-thiên — Thiên-tân — Thượng-hải. Đầu tháng October này, thì đường ấy chạy.

Trương ưng-thuận cải chương-trình của chính-phủ Bắc-kinh về cuộc hội-nghị quan-thuế.

Việc ở Mãn-châu

Các báo đồng-thanh nói một khoản ấn-định tại cuộc hội-nghị về đường hỏa-xa Nam-mãn-châu, và triều Oussouri, tiện lợi cho việc xuất-cảng và việc thực-dân ở Mãn-châu.

(*Indopacifi*)

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 19 Septembre 1925

Nước Đức với bản hiệp ước bảo hòa

Ông hội-trưởng đảng quốc-dân có công bố một bài tỏ ý không biểu-đồng-tình với những người cương ngạnh trong đảng ấy và đương soạn một khoản quyết nghị tán thành cho việc lập hiệp-ước bảo hòa.

Tại hội Vạn-quốc

Ngày hôm qua và ngày hôm nay, các tiểu ban vẫn dự bị các việc đã bàn lại kỳ đại-hội-đồng.

Sáng hôm nay hội-đồng quản-trị hội Vạn-quốc có họp một buổi để xét các vấn-đề quan-trọng về thành Dantzig. Buổi chiều hội-đồng lại xét cái vấn-đề Mossoul, có viên đại-biểu nước Thổ cũng ở đấy.

Việc nước Nhật

Tử-tước Goto, M. Jonnosuki và M. Inouye nguyên thượng-thư bộ tài-chính và nhiều nhà thực-nghiệp nữa, định lô chức một hội liên-hiệp tư-bản 30.000.000 viên để mở mang việc giống mía và thu lợi về các sản vật khác ở Đài loi-a. Hội đã có một tờ trình trình chính-phủ Xô-viết và chính-phủ Xô viết sẵn lòng chuẩn y việc ấy. Nay mai tử-tước Goto sẽ đi Moscou.

Ngày 26 octobre ông cố-vấn tài-chính nước Nhật tên là Kengo Mori sẽ khởi hành ở Yokohama đi Londres. Ông sẽ đi qua Vancouver. Ông đến Londres để điều đình việc mở thải cho thành Tokyo. Trái khoản sẽ mộ làm mấy lớp, mỗi lớp là 50.0 0.000 viên, mà mộ ở Hoa-kỳ và nước Anh.

Nghị-viện nước Nhật phát hỏa ngày hôm qua. Nghị-viện cháy hết, và cháy mất một phần giấy má. Quân lính có giáp đội lính cứu hỏa.

Sở cảnh-sát xét ra việc cháy ấy, là bởi một sự rủi ro.

Chính phủ định làm một tòa nhà cho hai nghị viện, trước khi nghị-viện họp ngày tháng janvier tới đây. Phí-khoản định là 1.800 000 viên.

(*Indopacifi*)

Chiến sự ở Maroc

Ở mặt trận yên tĩnh. 40 họ ở khu Tây trước đây phản nghịch đã về đầu hàng Nhân-dân ở Cheobaonen nhiều người bỏ đấy đi nơi khác.

Hai đạo quân chiếm được Zaouia-Qaied Gnezzab, ở miền bắc núi Bibane, như vậy quân Pháp lại tiến được chín kilomètres. Gnez-Zab là một nơi rất quan trọng về đường dọng binh, vì đồn ấy có thể trông thấy các nơi ở miền bắc, quân Pháp lấy được đồn ấy, tất cả châu Benis-Zeroual sẽ đầu hàng.

Bọn cộng-sản ở nước Ý

Sở cảnh-sát đến khám 234 nhà ở các nơi có người về đảng cộng-sản. Có bắt được một sở chuyên việc cổ-võ chủ-nghĩa cộng-sản, thuộc về quyền của chánh-phủ Moscou.

(*Havas*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Tôi có một việc khẩn như sau này nhờ ngài giải đáp cho thì tôi được đội ơn vạn bội:

Nguyên đã năm sáu năm nay, tôi có mua một cái nhà gạch của một người làng tôi. Tuy cùng ở một làng, nhưng cũng xa cách ít nhiều, nên khi tôi thuê người giỡ được nhà xuống rồi, chưa kịp khuân vác, đến đêm hôm ấy, tự nhiên mất trộm ba cái cột cái. Sáng hôm sau tôi có cho người trình tuần và lý dịch, nhưng tìm đâu cũng không thấy. Vì thiếu ba cái cột ấy, nên cái nhà tuy mua và đã lâu, nhưng cũng chưa dùng đến.

Mới rồi tôi lại tìm thấy ba cái cột mất khi trước ở nhà tên mọ, người làng tôi. Hiện tôi đã làm đơn trình huyện thì huyện có sức chánh-tổng đốc hội đồng đến khám và khám mộng ba cái cột đã kể ở trên chúng những xà, bảy cái nhà tôi mua khi trước thì quả nhiên là những cái cột của tôi đã mất trộm. Kích trước hợp nhau như in. Giấy mực về việc khám xét làm rất cẩn thận.

Vậy xin ngài làm ơn chỉ giúp cho thể cách phải kiện ở đâu để lấy lại được ba cái cột đã mất ấy mà khỏi tốn-phí thì giờ và để cho kẻ gian phi bị trừng trị.

LỜI ĐÁP. Ông đã kiện ở huyện thì huyện sẽ đệ hồ sơ lên tòa án đệ nhị cấp. Đợi tòa đệ nhị cấp xử phúc những đoạn gian phi xong, thì ông có thể xin lấy những cái cột ấy về.

Ph. h.-L.

LỜI ĐÀN BÀ

Không bao giờ nên nói dối

Nói dối là một sự đê-tiện thứ nhất vì lời nói dối là mong lừa gạt người ta, vu lộng người ta ở trong cái vòng sai khiến của mình. chứ tâm ám muội như thế, thật không chính đáng chút nào. Song lại phải biết rằng: nói dối không qua cơ lý đặng một buổi, trước sau rồi cũng bại lộ, mà khi phân biện rõ ràng làm sao cho khỏi oán trách giận dỗ lẫn nhau. Làm con nói dối với cha mẹ, tức là khinh cha mẹ, làm vợ nói dối chồng, làm đầy-tớ nói dối chủ nhà tức là khinh chủ nhà; là người nói dối với thiên-hạ tức là khinh thiên-hạ. Mình đã khinh người ta thì người ta phải k inh bỉ mình, ai lại cam tâm để cho mình khinh người ta mới sao?

Một là vì mình xảo trá, lại là vì mình khiếp nhược, cho nên ưng nói dối, mà hại cái tính đê hay làm cho ngỗ sự nhiều lắm. Cha mẹ thường tin con, chồng thường tin vợ, người một nhà tin nhau, nay vì trái ý riêng của một người muốn giêm pha ai, thì dựng lên lời nói dối cho người ấy làm cho sinh sự hoài nghi trong lòng, bất bình mới bài bác lẫn nhau, việc bé trong đến trong tàn trong hại lẫn nhau.

Mà thế một lời nói dối hiểm độc biết bao, mà xét ra lời nói dối thật làm cho hư cả cái lương tâm của mình, mình nói dối với người đời được, chớ có lẽ nào đối cả lương tâm; dẫu có chỗ vì vật chất ít bề ngoài đê nên bắt mình phải nói dối cho qua buổi, nhưng tính ấy là tính khiếp nhược hết thảy, nếu người nào đã có tính tự tin, chân thành với bổn-phận, thì việc làm sao nói làm vậy, không uốn lưỡi cong mồi theo ai cho bằng thảo cái lương-tâm của mình. Làm người phải lấy sự ngay thẳng mà ở đời, nhiên hậu mới có sự tin cậy lẫn nhau. Nếu lời nói mà đã đổi trá, thì lấy một suy mười thành ra công việc khó trôi chảy được, chớ nghĩ người giàu nói dối với người nghèo làm sao cũng đặng, kẻ lớn nói dối với kẻ nhỏ thế nào cũng xong. Vì cái thành thực là một cái giá trị rất lớn. như đã mất sự trông cậy của người đời, thì phỏng mình còn có danh dự gì là người đời nữa, cho nên câu: « Không bao giờ nên nói dối. »

Đạm-Phương nữ sử

VĂN UYỂN

Tiết-phụ ngâm

(dịch Đường-thi)

Lang quân biệt thiếp có chồng,
Quyến tặng thiếp đôi vòng minh-châu
Trả chàng nhà giọt lệ sầu!
Ơn duyên sao chẳng gắp nhau những ngày!

Khuyên học

Văn-minh đương giữa phong-trào,
Ganh-đua xin các đồng-bào cố lên!
Làm trai chí ở cho bền,
Văn-chương cách-trí tập-rèn cho tinh
Sớm khuya cửa K ổng sân Trình
Trước nhà rạng tiếng sau mình vẻ-vang!
Thời-giờ vì tựa kho vàng,
Khuyên ai, ai chớ làng dàng bỏ qua.

Lữ-thứ sầu ngâm (thu dạ)

Đêm thu năm nghỉ co-trẻo,
Cuộc đời thay đổi mấy lần tang thương!
Hồn quê phảng-phất mơ màng,
Canh khuya một giấc bàng-hoàng n ỗm tây.
Xót lòng lữ-thứ bấy nay,
Một trời thu để riêng say một mình!
Lệ Ngâu rỏ-rắn hiên ngoài, [sầu!
Tai nghe thánh-thót như khơi mạch
Nỗi riêng tâm-tắ tuôn-châu,
Bát thu mượn tả mấy câu lưu-đề.

Lương-đình, P. T. Ng

Gửi cho ý-trung-nhân

Gặp-gỡ xui nên một chuyến tầu,
Đã vàng tri-kỷ trót cùng nhau!...
Mặt vừa nhìn mặt dang vai vế,
Tay đã chia tay bỗng thấm sầu!
Trước ấn mành tiên còn để đó,
Bên giời chiếc nhạn biết về đâu?
Còn ta lẽ hẳn còn xuân nhỉ,
Này khách chương-đài nhắn mấy câu!

Bích-quang, Phạm Nam-Kiều

Luyện tập quốc-văn

Tự do

Đêm thu thanh vắng, một mình trong chốn phòng riêng, đỏ thức đỏ ngủ, bỗng đâu ngọn gió làm thổi lọt nghe tiếng rì rào blah như đánh thức người mê muội. Gặt mình tỉnh dậy, bỡ-ngỡ mắt ra trông chung quanh không có khách qua, cửa buồng vẫn đóng chặt. Rồng ai nghĩ tới nghĩ lui, nghĩ nt u mình sinh ha vào thời buổi văn-minh Á, Âu chung đúc này tự do quá. Ấu cũng tự-do, ngỗ cũng tự-do, chơi cũng tự-do. Thật sung sướng thay! Nhưng nếu ta cứ theo cái tự-do của ta trong thì tuổi trẻ này mà hành-động quá lang lăng thì có lẽ một ngày kia ta lại sẽ không được hưởng cái thú tự do này nữa.

Kia ta hãy mở rộng tầm con mắt mà trông xa ra ngoài cái thế-giới mông mênh kia mà so sánh với nước ta xem; người ta thì vì hai chữ tự do mà quốc thế ngày một thịnh vượng, quốc-dân ngày thêm giàu mạnh, ngôn luận ngày thêm phát-đạt, tư-tưởng ngày thêm cao rộng, công-nghiệp ngày thêm mở mang, công-thương ngày thêm tiến-bộ, còn người mình thì vì có hai chữ tự do mà phong-hóa ngày một suy-đồi, luân-thường ngày một bại hoại, đạo-đức ngày một tiêu-tán, cái bức gương trung-hiếu, tiết-nghĩa hình như mờ đã bị gió thảm đem ai, mang-nhện chăng kín mít rồi vậy. Đó là tại sao? Chẳng qua cũng bởi tại ta và tại anh em, chị em ta đương vui vẻ đua nhau cười, nói, chạy, nhảy ở trên con đường tự-do, hiểu nhầm hai chữ tự-do mà gây nên cả. Nghĩ đã đáng ngán! Anh em tuấn-tú chúng ta ơi! Chúng ta thân-hạ vào thời buổi này là một cơ hội-thuyết xưng-minh, sẵn có cái lý-tưởng cao xa, trời rét cho cường ta được bao là tri-thức mới, lại được thừa hưởng những cái di-sản tốt đẹp của các đấng tiền-nhân chúng ta lưu-lại ta giang-san đất Việt này. Ấy những của hương-hỏa để là một cái áo gấm rất đẹp mà các cụ đã từng đem cái công trình trải bao năm tháng mới may xong cho chúng ta. Vậy ngày nay chúng ta nhờ có cái áo ấy được mình mà ra người tuấn-mỹ, chân khỏi cóng, tay khỏi run. Trọm tưởng chúng ta nhân có hai cuốn khỏi công lấy mà đi tìm kiếm những sợi chỉ tơ mới đẹp đem về lấy hai tay khéo, run lấy mà cắm chỉ, xăn kim, thêu thùa cho cái áo gấm kia ngày thêm hoa mới phải. Chẳng thế thì chớ chúng ta lại còn làm-dụng hai chữ tự do mà đi lạc vào con đường hắc-am để đến nỗi cái áo kia vì dầy mà nhơ nát, ci ẩng công đã; tội với tiền-nhân lắm sao!

Này anh em chúng ta ơi! chúng ta chớ nên tự-phụ là chúng ta hay, cái tài năng của chúng ta, sự học-thức của chúng ta chỉ như hạt bụi đề thôi; trước khi chúng ta muốn đáng tay vào làm việc gì, muốn để tri suy xét việc gì, chúng ta hãy về kinh hỏi những người trên trước làm thầy cho chúng ta xem các ngài dạy cho hay đó là thế nào, lợi hại là thế nào, nên hay không nên bấy giờ hãy theo lời huấn-dụ của các ngài mà chuyên tâm dụng lực. Cách ngôn tây có câu muốn trọn vẹn cái mĩ-đức tự do thì trước phải giữ cái nết phục tòng đã. Anh em chúng ta nên nhớ lấy làm lòng.

Song-đại, Ng-văn-Long

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Tin sau cùng

Một tin về việc Đông-pháp

Về việc rối loạn ở Vân-nam, báo *Petit Parisien* có nói không từng bao giờ bản-đến việc đem thêm quân sang Đông-pháp, như ta từng tin đồn sai về việc ấy.

Chiến-sự ở Maroc

Ở Bouganous địch-quân có đánh các nơi; ở khu giữa yên tĩnh.

Bình-như vẫn đem đến Mezzarua được, không xảy ra việc gì khó khăn. Trận đánh đến Zoa a des Ouled Ghazzar do hai đạo quân đánh. Một đạo do Ta ouado tiến lên phương đông, một đạo do Asdadour tiến lên miền bắc, mà đánh ập vào, quân Pháp đã đánh được đến ấy.

Việc ở Nam-kỳ

Ngày hôm nay thiết giáp hạm *Jules-Ferry* khởi hành đi Pháp, tàu sẽ đi qua Ma avia và Aden, trên tàu có người của Soái Fr chot.

Sáng hôm nay, quan Toàn-quyền đi thăm hải-cảng Saigon,

Tàu *Claude Chappe* của hãng tàu đi bể ở Saigon sáng hôm qua. Tàu lấy thẳng cho tàu *Orénoque*.

(Indopacifi)

Tin Nam-kỳ

Xe hơi xuống sông, chết hai mạng người!

Việc này đã đăng trong một số trước, nay lại lục đăng tin trong báo *Trung-lập* như sau này:

Hồi chiều thứ bảy MM. Edouard Morneul chánh thừa-biện sở Tân-đáo, Qual sỹ Tương chính và Feydel cũng sỹ Tương-chính, ba ông rủ nhau đi Vũng-tàu. Nên ba ông mới lên xe hơi, bốn giờ chiều ở Saigon thuốc ra đi.

Khi xe hơi chạy tới gần đò Mỹ-thuận, M. Qui cầm bánh xe, lại nói: bây giờ chúng ta tới cái cầu này rồi sẽ tới đò Mỹ thuận. Nói thì nhiều đã biết là M. Qui không thạo đường đi rồi, nên đã tới đò mà còn ngỡ cái cầu, là vì trước khi xuống đò thì phải xuống cầu rồi mới qua đò mày mà chạy qua sông được.

Hồi M. Qui ngỡ rằng cầu nên cho xe đi thẳng xuống sông lúc ấy trời đã tối lối 7 giờ. Khi xe hơi đi tuốt xuống sông rồi thì ba người lăng tăng ở trong xe, mạnh ai nấy lội hầu tìm đường sinh mà ra. Trong ba người thì duy có M. Feydel lội được nên sống. Nghe nói M. Qui lúc chết với thì kêu: Feydel cứu tao với! Tuy cầu cứu như vậy chớ M. Feydel cũng không phương trợ cứu là vì mặt đỏ tay, giầy tay, phận mình lo sống được là may, nên thế nào lo cho ai được. Tiền bảo kỳ thân là còn sợ chưa xong.

Kể từ chập đó tới xe hơi M. De Massy đến nghe việc ấy, nên khi qua sông thì rọi đèn khắp nơi mà không thấy lăm dạng gì hết.

Nên nếu trách thì không nên trách M. Feydel, duy có trách mấy người ở đó vì đó mày vậy chớ ở đó hay không mà sao không ra tay cứu vớt người giảm người đang con chìm nổi.

Chớ phải chi nhà nước thắp tại đầu cầu mỗi chiếc đò mấy hai cái đèn cho sáng là một; tôi phải đóng cổng như cổng xe lửa lại và chính giữa treo tòn teo một cái đèn đỏ như cổng xe lửa là hai; ở dưới chiếc đò mấy lít nữa để năm mười trái nổi phòng khi cần vớt người.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	30 độ
15 giờ	30 độ

Giá thóc gạo

Gạo hạng nhất, một tạ.	10 10
nhì,	9 50
ba,	8 60
Thóc hạng nhất,	6 20
Hấp ngô	6 10

Giá bạc. — Kể từ ngày 22 Septembre 1925, giá bạc ở kho Nhà-nước định là 12 f. 10.

Tòa án Đại-hình. — Hôm nay tòa án Đại-hình xử đến việc tên chết người ở phố hàng Trống Đầu đuôi việc ấy xin thuật lại như sau này:

Nguyên tối hôm 8 tháng 7 năm 19 5 hồ 9 giờ 45 phút, Casabianca làm nghề đóng giầy ở phố Trần-tiên (Hanoi) cùng với em họ là Casalta đi ô tô đến hàng cơm Hôtel des Colonies ở phố hàng Trống. Lúc vào, Casabianca gặp Lemouel là bếp kị-mã thì có chào hỏi. Bấy giờ Lemouel nhắc Casabianca món tiền thuê bịt mồng ngựa còn chịu chưa trả, Casabianca thấy hỏi mét cách sỗ sàng thì không bằng lòng, liền nói rằng: « Nếu có muốn nói gì thì ra ngoài mà nói ». Bấy giờ Casalta cũng rải lời câu ấy và có bảo Lemouel ra ngoài.

Duf ur là đội khố-đỏ lúc bấy giờ cũng ở đấy, có nói mấy câu không được nhã nhặn với hai anh em Casabianca, thì hai người này giận lắm, đứng phắt ngay dậy xông vào đấm đá Dufour. Casabianca lại nắm lấy cổ Dufour đánh vào mặt bị thương ngã dài xuống đất. Khi Dufour giờ dậy được với ngay hai cái cốc ở bàn quẳng vào mặt hai anh em Casabianca đều bị thương cả. Đoạn rồi Casabianca và Casalta cùng nhau ra ngoài, còn Dufour lại ngồi đánh bài với những người khác ở hàng cơm. Cách độ vài ba phút đồng hồ, có người trông thấy Casalta mặt mũi đầy những máu, đầu tóc bơ phờ đứng ở ngoài trông thấy vào hàng cơm, rồi lại quay ra ngoài đường, mà ngay lúc bấy giờ thì Casab anca đi vào hàng cơm; đến nơi, đang lại một lúc rồi đi qua các bàn mà tay để vào hông, vì thấy Casab anca cứ điềm nhiên đi rất trong hai lần có người tưởng rằng đến đòi việc xảy ra lúc nãy hay là nhờ ai buộc thuốc cho em bị thương. Nhưng Casabianca đi thẳng đến bàn Dufour ngồi đến nơi lại còn đi lên vài bước nữa rồi quay lại nhìn vào mặt Dufour mà nói rằng: « ai đánh tôi lúc nãy đấy? » Bấy giờ Dufour vỗ tay vào ngực trả lời rằng: « Tôi đấy » Dufour vừa trả lời xong thì Casabianca giơ giầy súng lục ra bắn luôn Dufour bị đạn nặng lắm rồi đấy rồi mà Casab anca lại còn bắn luôn 3 phát nữa, nhưng may những viên đạn sau không trúng phải vì có người giữ được.

Dufour bị đạn chết ngay lập tức.

Cái án này lên bản báo ấn hành thì tòa đại-hình còn đương xét, có lẽ đến tối đêm nay mới xong, vì bỏ sáng còn nhiều chứng cớ chưa bỏ hết.

Nghe nói có nhà đánh điện thư đến dọa thế nào cho nên trong khi xét việc này mỗi thám, sen đầm và cảnh sát đứng ở trật tự đông lắm. Buổng hội-đồng chỉ mở cửa giữa để cho những người đến xem vào, mà cửa ấy lại có hai người lính lấy cầm súng sáu. Còn những cửa ở hai bên bàn nhà hội đồng thì đứng cả và có lính Tây cầm súng sáu kiểm-soát cho người ngoài đi lại tự do như là khi xét những việc trước. Đến như các tòa án đằng trước và đằng sau cũng đều có lính cảnh sát cả. Người Tây đến xem việc này đông lắm, song chỉ được người bạn là đứng ở trong buổng hội-đồng, chứ không được đứng ở hai bên biên. Còn người Nam phần nhiều không được vào buổng hội đồng, chỉ đứng ở chỗ sân đằng trước.

Tuy đông người đến xem mà trong buổng hội-đồng vẫn có trật tự, không xảy ra việc gì cả.

Các học sinh có bằng tốt nghiệp trường Thương-mại — Nghị-định ngày 23 juin 1925 có định lệ cho những người có bằng tốt-nghiệp trường Thương mại Hanoi, được miễn ra linh. Sự miễn ấy chỉ được tạm thời mà thôi. Hễ khi nào những người có bằng tốt nghiệp ấy có thể chứng thực rằng đã làm việc trong các sở công-thương ở thuộc-địa được năm năm thì sự miễn ra lính mới là nhất định.

Một lớp tuồng chớp-bóng nên xem!!!

LA REVANCHE DE GARNISON

Phim ảnh 8 đoạn của hội « Les Artistes associés »

Chiếu trong một tuần lễ

Tại rạp CINÉMA PALACE

Từ thứ tư 9 đến thứ ba 15 septembre 1925

LA ROUE ???

Chiếu tại rạp

CINÉMA PATHÉ (cạnh đền ba Kiệu)

Mỗi tuần lễ một hồi

Từ thứ sáu đến chủ-nhật

LA FILLE DU CIRQUE ???

Chiếu tại rạp

FAMILY CINÉMA (phố hàng Buồm)

Một tuần lễ 4 hồi

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

MỚI ĐẾN THUỐC!

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

Thi tú-tài Tây. — Sáng hôm qua tại trường Thuốc đã bắt đầu thi tú-tài Tây (kỳ thi thêm). Số thí sinh ban B có 11 người, ban D 35 người; về phần thứ hai ban triết-học có 6 người và ban Toán học 3 người.

Đầu bài luận Pháp-văn như sau này, trong ba bài được chọn lấy một:

I. LETTRE

Sainte-Beuve a offert à Victor Hugo un exemplaire de l'édition in-folio. Paris, 1609, des œuvres complètes de Ronsard. Vous composerez la lettre de remerciements de Victor Hugo (1828).

Comme Saint-Beuve, Victor Hugo reconnaît en Ronsard et en ses disciples de vrais poètes que Mallerbe a calomniés.

Il pense que la poésie moderne pourra leur emprunter des couleurs, des images, et imiter leur rythme sitvarié.

II. DISCOURS

Un étudiant américain, qui s'est engagé dès les débuts de la guerre, vient de mourir de ses blessures dans un hôpital français. Un de ses compatriotes lui adresse le dernier adieu.

Il montera ce jeune homme studieux quittant les bancs de l'Université pour aller faire son devoir et mourir loin de son pays. Il dira pour quelle cause ce soldat a donné sa vie.

Ses parents, ses compagnons d'armes le regretteront, mais ne le plaindront pas. D'autres prendront sa place

III

Le 29 mars 1790 la Diète Polonaise conclut avec le roi de Prusse un traité d'alliance par lequel le roi de Prusse s'engage à défendre la Pologne contre toute puissance étrangère qui aurait prétendu en faire des vues et stipulations précédentes quelconques, s'attribuer le droit de se mêler des affaires intérieures de la Pologne ou de ses dépendances. Ce traité était dirigé contre la Russie.

Vous supposerez qu'un Polonais patriote membre de la députation des Affaires étrangères de la Diète, syndique de cette alliance conclue entre la Pologne et la Prusse. Il rappelle dans quelles conditions le roi de Prusse, Frédéric II, a jadis pris l'initiative du premier partage de la Pologne.

Dans leurs plus grandes encore, il rappelle la perfidie bismarckienne de la politique prussienne dans le passé, et il fait entrevoir pour l'avenir le danger que seront non seulement pour la Pologne, mais pour l'Europe entière, les cyniques convoitises de l'Etat Prussien.

Vous imaginerez le discours de ce Polonais, prononcé dans la Diète polonaise sous de la discussion du traité d'alliance.

Que thi-sinh về phần thứ hai, ban triết-học thì những bài sau này (ba bài được chọn lấy một)

I

La Psychologie est-elle susceptible d'etre une science et à quelle condition

II

Qu'est-ce que le raisonnement?

III

Quelles sont les conditions psychologiques et normales du courage?

Các thí-sinh về phần thứ hai, ban toán học thì những bài sau này (ba bài được chọn một)

I. — Théorie du plus petit commun diviseur et du plus petit commun multiple de deux nombres.

II. — Theorie de la racine carrée d'un nombre entier.

III. — Theorie des erreurs.

Và một bài tính đố phải thi như sau này

On donne un angle A et une circonférence de centre O tangente aux deux côtés de l'angle. On mene à la circonférence une tangente quelconque qui coupe les côtés de l'angle en B et en C. On demande quelle relation existe entre les longueurs AB, AC lorsque la tangente prend toutes les positions possibles.

Trường Cao đẳng Sư-phạm lên lớp. — Trường Cao đẳng Sư phạm đã khai lên lớp xong. Các anh nữ học-sinh có lên sau này (sắp theo vần a b c) đều được lên lớp:

Năm thứ nhất lên năm thứ hai

Ban văn-chương: Mlles Hoàng-thị-Khiêm, Ng thị Mão, Nguyễn-thị-Sâm.

MM. Dương-văn-Canh, Trần-văn-Chánh, Phạm-xuân-Độ, Ngô-v-Hền, Trần-văn-Khang, Hoàng-Khôi, Korsal dit Korsal, Trần-văn-Long, Lưu văn-Minh, Trần-v-Minh, Phạm-đình-Nghiu, Ng-v-Phục, Tôn-quang-Phiệt, Lê-xuân-Phương, Ng danh-Sành, Souphau, Ng-v-Sâm, Ng-v-Thơ, Phạm-huy-Thụy.

Ban cách trí: Mlles Hoàng-thị-Nga, Đỗ-thị-Sa.

MM. Thái-Chi, Vũ-Chứ, P. an-bá-Lân, Phạm-Thiều, Bùi-thị-Vinh, Phan-thế Roanh.

Năm thứ hai lên năm thứ ba

Ban văn-chương: MM. Phạm-v-Bằng, Trần-đình-Bảo, Hoàng-minh-Giám, Đặng-lợi-Ham, Trần-văn-Hương, Nguyễn-v-Nghĩa, Nguyễn-khánh-Toàn, Nguyễn-Vỹ.

Ban cách-trí: MM. Nguyễn-v-Ban, Ngô-duy-Cừ, Thái-nguyên-Bảo, Đỗ-v-Hoán, Thạch-quang-Tuấn.

Quan Bốc-tơ Bi-cô-măn

Có phòng khám bệnh tại phố hàng

Giờ nào cũng Hanoi

Bằng tú tài bản-xứ. — Các thí-sinh có tên sau này được tráng tuyển kỳ thi 16 tài bản xứ vừa rồi.

MM. Lê-văn-Cầu, Nguyễn-gọc-Cư, Đặng-xi-Dương, Ngô-Ba-đình Duy, Từ-Đông, Lê-trọng-Thanh, Nghiêm-xuân-Khai.

Hỉ tín. — Bản quán được tin mừng rằng M. Hoàng-hy-Tuấn được-sĩ (p a maiien auxiliaire) tại sở Y-canun Hanoi, là lệnh-lang ông Hoàng-văn-Tuấn nguyên nghị-viên Hưng yên, sẽ kết hôn với cô Chế-thị-Châu là lệnh-ái cụ Chế-quang Ẩn ông đốc trí sĩ tại Hanoi.

Bản quán có lời mừng hai họ cùng tân lang và tân giai nhân.

Lúc tháng Hội Khai-trí và kỷ-niệm cụ Nguyễn-Du — Tối tháng hội Khai trí định vào ngày 27 Septembre này, đúng 7 giờ tối. Nhân hôm kỷ lục là ngày mồng 10 tháng tám kỷ-niệm cụ Tiên-điền tác-giả truyện *Kiều*. Khi tiệc xong hội sẽ đặt cuộc tình vấn và ngâm Kiều.

Các ngài hội viên muốn đến dự tiệc, xin cứ bỏ tiền tên trước ngày tuần sau này. Ngài nào ở các tỉnh xin cứ viết thư hoặc gửi giấy thép về nội-quán cũng trước ngày thứ sáu.

Ngài nào không đến dự tiệc mà muốn đến nghe đình văn, tôi xin cứ đúng giờ tới tại nội-quán.

Cuộc nhạc vẫn sẽ đặt ở trong nhà hội-quán, có lẽ chỗ ngồi lắm, vậy hội định chỉ để riêng cho hội-viên đến nghe mà thôi. Xin các ngài đi nghe đem theo phiếu hội-viên để tiện việc kiểm-soát.

Hội Khai trí lai cảo

Trường kỹ thuật ở Lai-châu. — Tại Lai-châu nay mở ra một nơi kỹ-thuật học-xá phụ vào với các trường học ở tỉnh lấy cho học-trò trên Thượng du có chỗn trọ học.

Học-trò vào trọ ở đấy hạn 18 tuổi là cùng.

Sự quản-cố trường kỹ-thuật ấy sẽ giao cho một giáo-viên ở trường Lai-châu. Về ấy sẽ được ăn ở tại trường không mất tiền.

Ngạch thư-ký lục-sự. — Đạo nghị định ngày 2 Juillet 1925, đổi M. Ng bá-Can thư-ký lục-sự hạng nhì ở Quảng-yên thì nay bãi đi.

M. Ng-bá Can lại cứ ở Phúc-yên là nơi vẫn ông sự trước.

Diễn thuyết tại hội Trí-trí. — Đến tối thứ năm 24 tây này, hồi 8 giờ 1/2, ông Phạm-Quỳnh sẽ đến diễn bài diễn-thuyết của ông Jean Marquet về « Tiền-đồ nước Việt-Nam » ra quốc ám cho công chúng nghe.

Hội Trí trí lai cảo

Trường Thực-hành. — Hồi 7 giờ rưỡi sáng ngày thứ năm 24 septembre 1925 ở trường Thực-hành phố Jambert sẽ thi lấy sau bảy chục học-trò lên 7 tuổi vào lớp Đồng ấu (cours enfantin) và ba chục học-trò lên 9, 10 tuổi vào lớp Sơ-đẳng (cours Elémentaire).

Học-trò muốn xin vào thi, hôm ấy phải mang giấy khai-sinh và giấy bắt đến trường Thực-hành phố Jambert (Ecole d'Application).

Nhà và đất muốn bán. Hỏi tại M. Demange, phố Henri d'Orléans, Hanoi.

AU CINEMA TONKINOIS

13, Phố Hàng Quạt, Hanoi

CHƯƠNG-TRÌNH

Từ thứ ba 22 đến thứ hai 28 Septembre 1925

Một phim ảnh rất là rất hay

M. M. WEIL và LAUZIN

giới-thiệu phim ảnh

LA CÉÉSSE DES TROPIQUES

Chia làm 10 hồi

Là một phim ảnh lạ nhất xưa nay, có chiếu cả các giống vật rừng

Hồi thứ nhất:

LES ADORATEURS AU LOIN

Hồi thứ hai:

L'EAU DES TÉNÉBRES

PICRATT EXPRESS

Một tấn hài kịch chia làm 2 phần

Ngày thứ năm 24 Septembre hồi 17 giờ 30

Ngày thứ bảy 26 Septembre --

Ngày chủ nhật 27 Septembre --

Suốt ban ngày. Giảm giá

NHÀ ĐẺ CẨN THẬN

51, Phố Mã-Mây, Hanoi

Ngạch cảnh-sát. — M. Ng-v-Can, cựu phó quản khố-xanh nay được bổ làm đội cảnh-sát ở Bắc-ninh, niên bổng 240 đồng.

Bị xử. Lê-v-Vượn tức Hải-chao Mai, Trần-văn-Tuệ tức Hoàng-văn Hoa tức Bảy-Chuông, tức Năm-Con bị án kép biệt xứ trong hạn 5 năm.

Bùi-văn-Vinh bị án khép biệt xứ trong hạn hai năm.

Bắt thả. — Số người bị bắt vì không có thẻ sáng hôm nay là 12 người. Trong số ấy đều chịu nộp tiền cả.

Nhà nào vứt con? — Chiều 21 hồi 4 giờ 30, người ta thấy một cái xác con trai chừng 6 tuổi vứt ở phố Wiélé. Xác ấy đã cho đem vào nhà xác.

Tin vật. — Người phụ xe tên là Ng-văn-Tài có đem nộp sở Cẩm một cái hòm đựng một cái sọ nai đề tên M. Levy ở Khuất-tuật thì đã giao cho M. Lecomte ở Chiné nhận. Người có của đã thưởng cho người phụ xe ít tiền.

Cậu Ng-đình-Chi, học sinh, nhà ở phố Tiên-sinh có đem nộp sở Cẩm một cái tờ bế thuế thân, năm 1925 đề tên là Hoàng-văn-Phác ở Đức-viên và một cái giấy biên-lai của nhà máy nước nhặt được ở phố hàng Than.

Muốn bán một cái xe Citroën, 5 mã lực, 2 chỗ ngồi, chạy rất tốt. Hỏi tại Bản-quán.

VIỆC BẮC-KỲ

HAIPHONG

Ngã gác. — Ngày 20 vào hồi 20 giờ, cậu Ng-văn-Hương 12 tuổi, nhà ở số 101 phố Bầu-sấu, nơi từ trên Thượng du về chơi, trèo lên nhà gác rồi xuống để bị trọng thương ở đầu. Người ta đã đưa cậu Hương vào nhà thương để điều trị. còn cần đợi tại làm sau mà ngã chưa xét rõ.

Tơ tiếng ở ngoài đường. — Tên Ng-văn-Thu 43 tuổi, làm nghề kéo xe, nhà ở Trống-Mai-Chùa, bị Ng-văn-Tiến 15 tuổi, làm bồi ở nhà khách-san Hôtel de l'Europe đem nộp sở Cẩm một cái ngân-phiếu (Chèque) để lên là Mme Vve Thatier đánh rơi ở phố Paul-Bert vào hồi 11 trưa chủ nhật 20 septembre.

Nạn xe cộ. — Ngày 18 septembre, hồi 17 giờ, một chiếc xe gỗ số 1725 do tên Phạm-văn-Ái 42 tuổi, nhà ở phố Belzique kéo đến số nhà 4 D phố Commerce thì bị tàng bé đỗ lăn kềnh ra đường. Trong xe có một người đàn bà tên là Ng-thị-Hai và hai đứa trẻ đều bị thương cả. Có người mẹ phải mấy vết khá nặng là ở mặt và vai bên tay phải thì linh cảnh-sát đã cho đưa vào nhà thương để buộc thuốc. Xét ra là lỗi tự người phu xe để xe trèo một bên bánh lên đồng đất cản phu nhà-thợ đào để ở cạnh đường.

Hồi 9 giờ rưỡi chủ-nhật tên Lê-v-Tinh ở số nhà 27 ngõ Trạm-Hàng-Đào đi xe đạp đến phố Bầu-sấu thì va phải một chiếc xe bò do tên Trần-văn-Dần ở số nhà 135 phố Bonnal đẩy. Chiếc xe đạp bị vênh bánh đáng sau, kỵ đồng cao gì đến người.

Tết Trung-thu. — Còn mười ngày nữa mới đến tết Trung-thu, nhưng các hiệu Khách đã làm bánh nướng bán từ rằm tháng bảy trở đi; còn đồ chơi trẻ-con thì bày la-liệt. Nào đèn sư-tử, nào đèn giấy, nào các con gống bằng bột, bằng sứ tây sơn vẽ xanh đỏ trông hoa cả mắt, mà nhận kỹ chẳng có vật chi khác lạ mọi năm. Có một điều khiến nhiều người phải lưu-tâm nghĩ-ngợi là không hiểu tại làm sao mà năm nay các hàng mã lại không làm hình những ông Trạng-nguyên, Tiến-sĩ có ở bên nghênh-ngang như mấy năm trước. Nghe nói một hiệu hàng thiếc kia nói ấn có-hội đó để người ấy chế hình một ông mày râu nhẵn trại, áo quần xênh xang, cũng thế hai cũng khiến chụp. trong có cái máy, hễ lên dây thì đều lắc-lư cho nện thiên-hạ đoán là hình ông hội-viên, nghị viện, hay ông hội-trưởng nào đang đọc diễn-văn. Cứ như lời người phó cả hiệu hàng thiếc ấy thì có lẽ thứ đồ chơi mới ấy rày bán chạy lắm, vì hiện hàng làm chưa xong mà đã nhiều người lại hỏi mua. Phải, thời buổi cạnh-tranh, về phong trào hiện đời, nay khoa-cử đã bỏ thì còn ai muốn cần làm ông Trạng, ông Nghè nữa đâu mà hàng mã cứ làm mãi thứ đồ chơi ông Trạng-nguyên, Tiến-sĩ, chẳng hóa ra cổ rích không hợp thời lắm ru. Bây giờ nhân-nhân đi học cần so-sức làm quan tham, quan đốc, ông phán, ông thông, hay có cha thì làm ông hội, ông nghị, cũng nữa cũng cố lo lấy chân ông hội-trưởng một hội tiêu tao nào vậy.

Yên-hoa Khách

Mất thẻ xe đạp. — M. Đỗ-đức-Hương, nhà ở phố Đầu-cầu trình mất trộm miếng thẻ đăng gắn ở xe đạp.

Đạo này các thầy cảnh-sát đi làng bắt những xe đạp không có thẻ rất lắm, cho nên việc này xảy ra cũng không lấy gì làm lạ. Xét kỹ thì miếng đồng đăng làm thẻ xe đạp của người này mà người kia mượn cũng được, vì mỗi khi có ai hỏi đến chỉ nhìn qua niên-hiệu là đủ, chứ không phiền-nhiễu hỏi xem biên-lai của người có xe mới rõ tên, tuổi và số xe. Đó cũng là một điều khuyết điểm cho nên nhiều người cho nhau mượn thẻ xe hoặc cần cắp lấy của nhau đăng công vẻ tội.

Đào trộm đất của thành-phố. — Lê-văn-Lac 49 tuổi, Lê-văn-Cát 16 tuổi, và Lưu-v-Trường 27 tuổi, sang ở cu làng Hàng-kênh can việc đào đất của thành-phố phải giải ra tòa án đề xét.

Mất trộm. — Vũ-trọng-Can 48 tuổi, làm nghề cu-li nhà ở phố Belgique trình mất trộm 6 đồng và quần áo giá 7 đồng rưỡi.

NAM-ĐỊNH

Khám tr ường. — Hôm thứ sáu trước quan Đông-pháp Học-chính tổng-trưởng Bonchard đe la Brosse cùng quan Thanh-tra Brochet có xuống khám các trường Tiểu-học cao-đẳng cùng các trường Sơ-đẳng tại thành-phố Nam-định.

Nhân dịp quan Học-chính tổng-trưởng qua đây, nhân-dân cần khẩn ngài cho mở thêm mấy lớp Cao-đẳng tiểu-học nữa để cho học-trò có chỗ học, kẻo những người đỗ bằng Sơ học Pháp-Việt hiện nay ngồi nhà còn nhiều lắm lắm.

Hỉ tín. M. Ng-nhân-Nghĩa giáo học trường Thực-hành Nam định mới kết-hôn với tệnh-mạch ông Quyết thư ký sở Enregistrin Nam định. Vậy xin có lời chúc cô dâu chú rể bách-niên giai lão.

T. S.

Tạ tràng Cao-đẳng tiểu học. — Sang niên học 1925, 1926 nước giám-thị trường Cao-đẳng tiểu-học Pháp-Việt do ông giáo Ng-v-Bằng coi sóc. Ông Đốc v-Minh trước giữ chức giám thị trường ấy thì nay về dạy học trường Thực-hành.

Ông Mai-văn-Phương giáo-học trường Thành-chung nay đổi lên Hanoi vào dạy trường Nam-sư-phạm, nghe đâu ông Vũ-tam Tập về thay ông Phương.

HẢI DƯƠNG

Trộm. — Đêm 16 rạng 17 septembre, mới bọn trộm đào ngạch cửa sau nhà hàng cá Mme Vũ-thị Hanh, buôn đồ đồng, rồi vào lấy mất 3 cái mâm đồng và 3 cái nồi đồng. Mme Vũ-thị-Hanh, góa chồng, nhiều con hãy còn nhỏ tuổi, khi lấy chưa ngủ, nhưng sợ quân gian tặc thế làm bậy, và lại sợ con bé khiếp sợ, cho nên không dám nô-noan, nhưng nhờ có bóng sáng đèn rọng, ba ta nhận rõ mặt ba đứa chia nhau mang đồ. Khi quân trộm vừa ra khỏi nhà, ba ta liền hô-hoán chú cau, một người lính cảnh-sát và mấy người phu canh nghe tiếng chạy đến, nhưng không thấy quân gian đâu nữa, vì giới tối chúng đã lội qua đầm trốn thoát. Sáng sớm hôm sau Mme Vũ-thị-Hanh lên phố hàng Đồng để đò xét những người vào các cửa hàng. Đến hồi 8 giờ, bà ta thấy một người đàn-bà đem một cái mâm đồng đến giảm bán cho một người bạn hàng của bà ta. Bà ta nói giá bao nhiêu thì người đàn-bà nói rằng chồng mình mới mua hôm qua giá 6 hào, bây giờ muốn bán lại lấy lời một ít. Mme Vũ-thị-Hanh nhận ra mâm của mình, thì biết ngay là đồ của mình mất trộm đêm hôm qua, liền đưa người đàn-bà lấy đến trình sở cảnh-sát, chắc rồi mấy tháng kẻ trộm cũng bị bắt cả.

THÁI-KHÊ

Chở hàng lậu. — Mấy người Khách, Lương-Ging 22 tuổi, Vong-ping-Chung 30 tuổi, Vong-nà Chang, 29 tuổi, Chang quang-Phang 29 tuổi, Tong-xoe-Ky 38 tuổi, Lao-sao Ehinh 30 tuổi, Vong-my-Xa 30 tuổi và Maquê Thai 19 tuổi không có giấy thông hành và giấy cản-cước, mà lại chở hàng lậu vào địa-phận Bắc-kỳ, để bị giữ lại rồi. Quan sở-tại hỏi thì họ khai rằng hiện nay bên Tàu không có muối ăn, họ phải đi mua ở Bắc-kỳ.

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐỒNG-HỒ
ĐEO TAY
BỌC VÀNG
máy mỏ-neo,
15 chân-kính
Mặt và kim
có chất độ quang
BẢO-HÀNH 20 NĂM
Giá ..... 11 $ 50
Bán tại hiệu:
A. PERROUD (Nhà xanh)
30, Phố Paul Bert, — HANOI

Cần người làm việc

Đi Tourane. Cần dùng một người đốc-công, rất thạo nghề sửa máy ô tô. Cần dùng một người thợ điện rất giỏi để sửa điện ở xe ô tô.
Đi Nha-trang. Cần dùng một người đốc-công thạo nghề chữa máy ô tô và bán người thợ.

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Muốn chữa khỏi các bệnh về dương liễu-liện thì nên dùng thuốc
ABLENNOL
là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.
Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất Uroformine
Giá 1 $ 80 một hộp

BỆNH LẬU
Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.
THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loại thực vật, trị trung lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.
THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá độ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.
Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR
Có thấy đau ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần
Thụt xong để thuốc trong ống tiểu tiện độ 3, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó
Trước khi thụt thì phải nhớ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.
Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì dù bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.
Thuốc thụt Lugar. . . 1 $ 75
Thuốc Santal Mary. 1 $ 00
Bán tại nhà bào chế CHASSAGNE số 59 phố Paul Bert, Hanoi

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc:
Peptonate de fer MONTES
Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.
Giá tiền 0 $ 80

HÀ-ĐÔNG

Một đứa trẻ bị xe đạp đè. — Ngày 16 septembre, tên Hoàng-văn-Phan, 22 tuổi, ở phố Hàng Vải Hanoi, đi xe đạp qua phố République Hà-đông, đè phải một đứa trẻ 7 tuổi, tên là Phạm-văn-Song. Lị thương nặng, mình mẩy nhiều rất sát. Đứa trẻ đi với mẹ bên ta phải bên cạnh đường. Người ngồi xe đạp không giữ luật đi đường, cũng không bóp còi cho người tránh. Đứa bé thì ông Cầm đã cho đưa vào nhà thương, còn tên Hoàng-v Phan thì đã bị đòi hỏi.

BẮC-NINH

Cái nạn ô-tô — Ngày 16 vừa rồi, chiếc ô-tô của M. Rousselet, do Mme Nguyễn-thị-Ấp cầm máy ở Hà-nội về, khi đến ngã ba đường Hà-nội - Đáp cầu và Sept-Pagodes thì đụng phải người bếp khố-đỏ, tên là Nguyễn-K'an, số 4682 đi xe đạp ở đường Sept-Pagodes về. Nó đến đây. Người bếp bị xe ô-tô đè lên trên, lập lóc vực đem vào nhà thương chữa, nhưng xem chừng bị thương rất nặng lắm.

Nghe đâu Mme Nguyễn-thị-Ấp không có bằng cấp vận máy ô-tô vậy sở cấm đã làm biên bản việc ấy.

Tranh nhau gì mãi? Làng Đình-bảng thuộc phủ Từ-sơn mục-rịch từ đầu năm tây này, hương-hội phải bầu cả lại, vì lớp trước đã làm cặp lệ 3 năm rồi. Tuy mà đã được 8 tháng nay sự bầu cử vẫn thấy lôi thôi mãi, mà sự cạnh tranh khóa này xem ra kịch liệt lắm vì vậy mà anh ra những cách vận-động rất khá ồ, nào mồ lợn, gửi gà nhờ đến ăn, nào tự làm lấy biên bản đi từng nhà mà xin cho xong lấy chữ ký. Chẳng những thế mà thôi, lại còn bỏ tiền ra đút lót để hòng cố lấy cái danh vị ấy.

Đối với sự cạnh tranh rắc rối ấy dân làng ta phải nên cẩn thận kén chọn cho được người xứng đáng, chớ nên vì lợi mà bầu liều. Sau nữa các người ra ứng cử nên nhiều rằng, hội-đồng là nơi để lo làm việc công-ích cho dân, chứ có phải là nơi lợi lẫn danh trường mà bi-bọn tranh nhau mãi.

Đ. C. N. lai cảo

VĨNH-YÊN

Cướp. — Đêm 15 rạng 16 septembre, hồi 1 giờ sáng một toán cướp nấu đứa cầm dài đọc vào cướp nhà M. Hoàng-đình-Thanh, ở một nơi hẻo lánh, chủ nhà nghe tiếng có người cạy cửa, ý chừng muốn đò xem người nhà đã ngủ chưa rồi bỗng thấy cửa phá toang ra và sáu đứa xông vào nắm lấy người chủ nhà, một đứa bóp họng không cho kêu, mấy đứa kia thì lấy dài đục đánh vào đầu. Người chủ thấy máu mình chảy nhiều quá và lại thấy vợ con sợ khiếp đi, nên không dám kêu. Thế mà chúng cũng không tha, lại đánh cả vợ con nữa.

Có ba thằng cầm sẵn ống tre để dẫn tây ở trong và đề làm mồi, liền thắp lửa đi lùng sục khắp trong nhà, bẻ khóa đập rương, quần áo và đồ qui lấy 1 bị.

Một đứa đẩy tủ ngã ở nhà bếp mở cửa sau trốn được, trong khi bọn cướp đương lấy của và đánh người ở trong nhà, người đẩy tủ lại lẻn về, nhìn qua lỗ tủ ông ở phên, nhận rõ mặt một thằng kẻ cướp tên là Ng-v-Tỏnh 36 tuổi, phu xe cao-su, sống ở phố đường Quan, ở Vĩnh-yên ai cũng biết. Khi bọn kẻ cướp đi rồi, M. Thanh liền đến trình sở Cảnh-sát. Sáng hôm sau sở Cảnh-sát liền bắt tên Tỏnh. Tên Tỏnh cãi rằng cả đêm hôm trước vẫn ở nhà luôn, nhưng khi đem cho người đẩy tủ nhận diện, thì người đẩy tủ lại nói quyết rằng tên Tỏnh khi ấy còn muốn đốt nhà, để thấy giờ mới lửa lên gần mái tranh. Bọn cướp ấy lấy được nhiều đồ lắm. Tên Tỏnh đã phải tống giam rồi, còn đồ đáng thì hiện đương đò bắt.

THÁI-BÌNH

Lười giời khó tránh. — Tên Tạ-văn-Bân, người làng Ba-phú, huyện Duyên-hà là một tay chơi có tiếng ở vùng ấy, đã can án ba lần. Kỳ tháng trước giết người bán chè tươi phải giam tại nhà pha-lính Thái-bình để chờ án nghỉ. Trong khi ở nhà pha nó gà ỉm được ra nhà thờ cùng uống thuốc, lợi khi canh gác không cần tìm đường trốn mất. Có một sức nên quan huyện Hưng-nhân nể bắt được nó, còn tạm giam ở trại để chờ sáng hôm sau giải tỉnh, đêm nó lại giả cách làm bệnh kêu đau bụng đi ngoài, lính trẻ dẫn nó đi trong khi đêm tối, nó lại thoát được trốn sang huyện Phụ-dực, đêm hôm 29 vừa rồi, quan huyện Hưng-nhân cùng người cai lính trở sang bắt, nhờ có sự xử ở đấy giúp đỡ nên mới bắt được nó, hiện đã giải nó lên tỉnh để tống giam rồi. Từ khi tên Bân vượt ngục thì mất hạt Duyên-hà Hưng-nhân không mấy đêm là không có trộm cướp. Nay bắt được nó thì dân mấy hạt ở đây ai cũng mừng.

T. lai cảo

NINH-BÌNH

Đã chết người. — Hồi 8 giờ sáng ngày 4 septembre vừa rồi, tên Ng-Sinh-Tâu ở Ninh-bình đi chiếc đò qua làng Đông-chua, muốn tìm đường vào nhà thờ, nhân thấy bốn người dân-bà đương vo gạo ở bờ sông, liền ghé lại hỏi thăm đường nào vào nhà-thờ được, một người dân-bà đáp rằng: « đường nào mà chẳng đến nhà thờ ». Tên Tâu ngỡ là nói đối, nổi hung lên, tìm ngay người dân-bà đó mà cứ chân giẫy tay đá lấy đá để mãi, người dân-bà chạy được mươi làm bước thì ngã gục xuống chết ngay tập tức. Tên Tâu lên, vào nhà cụ đạo, toan chạy trốn ra cửa sau, nhưng vì cửa khóa, lại phải lọn ra, nghễm nhiên nói với cụ đạo rằng: « Tôi trót đá mụ kia chết, xin cụ khuôn xếp cho ». Cụ đạo liền sai người nhà trói tên giết người lại, cho nó khỏi chạy trốn và lập tức cho người đi báo quan sở tại đến khám. Bây giờ tên Tâu chửi bậy cả mọi người không từ ai cả. Khi quan sở tại đến khám và lấy khẩu cung của mọi người xong, liền cho người đến mời thầy thuốc về khám thì thấy người dân-bà đó bị thương nặng và gẫy mất một xương sườn. Khám xong thì cho chôn. Còn tên nung-tuổi thì sáng chủ-nhật quan sở tại cho trói chặt giao cho hai tên lính điện lên tỉnh. Khi đi đến bến đò Gian-khẩu, nó xin muốn đi ngoài, xin tình lòng trói ra cho một chút. Người lính ngỡ thật, cho hắn đi, tức thì nó thò tay vào cái túi dết người lính, vớ tuốt nắng giấy ma bắn bảo về vợ con nó nó vạn cả ra rồi, nhảy tõm xuống sông toan trốn thoát. May sao có một chú thuyền đánh cá vừa sực tỏi đó tóm ngay được tên giết người lấy lại.

Bấy giờ lính lại phải điệu nó về huyện để làm giấy má lại. Làm giấy má xong, quan huyện liền sai trói gô cả chân tay tên giết người lại, để vào võng cho bốn người phu khiêng và ba người lính điệu nộp lên tỉnh.

Tên hung-thủ này trước kia làm cai tục-lệ và có giấy-thép, nó vẫn quen tính đánh đá phu phen một cách tàn ác quá nên đều bị cách tuột. Mới đây hắn lại mộ phu vào làm đồn-điền Xuân-trì (Sơn-tây).

LỆ MUA BÁO

Xin nhắc lại để các ngài được biết rằng: tiền mua báo thì phải trả trước. Vậy các ngài có gửi ống nào mua thì cũng trả tiền cho bổ không có tiền nữa, lấy mà thì sẽ quan không trả lời. Mua báo thì tiền có rẻ hơn hoặc mỗi tháng tây trả đi cho gọn.

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Lòng nghĩa-hiệp của ba người thủy-thủ. — Một chiếc ghe ở Quảng-nam ra đậu lại bến đường ở Đồng-hới đã mấy hôm nay; ngày hai mươi sáu tháng bảy ta có một chiếc thuyền chở dầu hỏa ra, vừa đến cửa Nhật-lệ thời gặp phải sóng gió to quá, không vào cửa được, liền kéo cờ lên báo hiệu để cho người trong thấy ra cứu; tức thì có ba người thủy-thủ chiếc ghe bán đường ấy thấy hiệu cờ biết ngay là ghe ở xứ mình, liền chèo một chiếc xuống vượt bể ra cứu, không may sóng to quá áp ngay chiếc xuống ấy hai người thủy-thủ lên được, còn một người tên là Quýt chìm trái mất. Nay đã tìm được thi-thể, quan trên đã phái khám không có điều gì khả nghi, đã cho mai táng; còn chiếc thuyền chở dầu kia sau lại sóng gió êm cũng vào cửa được bình an vô sự.

PHAN-RANG

Có phải chết vì ngã không? Hôm 14 août mới đây có tên Đức làm gác kho cho sở công-chính ở Krong-pha, ở đồng hay đại đột thế nào khi đi làm về lại trèo lên cái xe ô-tô cuối vào của sở xe lửa đang đậu đường sắt để đẹp về nhà, không may bị ngã chết một cách rất thảm hại.

Đó là theo như lời đã khám biên, song cứ như lời nhiều người nói thì tên Đức lại là vì bị đánh mà chết chứ không phải vì ngã!! Vậy thì ai đánh tên nước? cái chết thực đáng ngờ! nếu không ai nhờ được ngon đuốc pháp luật soi xét cho ra thì kẻ chết đánh chịu uổng mạng nhỉ?

V. B. lai cảo.

Bắt có
CHUYỆN GIẢI TRÍ
TẬP THỨ 8
Bán tại
TÂN-DÂN THƯ-QUÁN
29 phố hàng Bông-Đệm Hanoi
Cùng các cửa hàng sách

CON GÌ THÚ HƠN?
Bản-hiệu có cho thuê cả đủ hai công là máy hát cho những ngài nào đã bảo kỳ quỹ. Bản-hiệu sắp nhận được đủ hai mươi mà bản-hiệu mới lấy tiếng như là: đĩa âm-nhạc, đĩa hát Cô-đầu, tuồng cải lương, văn đủ... rất hay!! rất rẻ!! chạy bằng kim rất bền!! rất rẻ!!! cần nhà « Victor » chính hiệu nhất Hoàn-cầu.
CHANSON & Cie HANOI

LE GARAGE BOBILLOT
VIENT DE RECEVOIR
Sa superbe 10 cv SUÈRE 6 places
Compteur-Montre Amortisseurs aux 4 roues. Pneus 775×145
Prix : 26.500 francs
Sa mignonne 8/10 cv ARIÈS
Ses Super-Culasses pour Citroën 5 cv et 10 cv
(Essais gratuit sans engagement)
7, Boulevard Bobillot — HANOI

GRANDS MAGASINS RÉUNIS
Phố Paul-Bert. — Hanoi

Pastilles de Vichy	1/4 bte:	1 fr 35
Phosphatine Falliè.es	Một hộp:	4 fr 00
Chocolats des Gourmets	Một sao 250 grs:	2 fr 75
Crème de Cassis Fournier	Một hộp:	3 fr 00
Anis Supérieur	Một chai:	3 fr 50
Bonal Gentiane Quina	Một chai:	3 fr 50
Dubonnet vin du Cap Corse	Một chai:	3 fr 50
Vin Mariani	Một chai:	3 fr 00
Cacao Chouao Marie Brizard	Một chai:	3 fr 00
Rượu Bois Sockink et Marie Brizard	Một lọ:	2 fr 00
Kola Quinquina tonique	Một chai:	3 fr 00

Ports postaux en sus

SÁN-NHIÊN-ĐÀI
Tối thứ ba 22 Septembre 1925
LÃO KỲ ĐẦU THUYỀN
Thôi đã mắc lấy kiếp trước, để bồi thân sau
TẠI thứ tư 23 Septembre 1925
HAY GÌ MÀ RƯỚC TIẾNG GHEN VÀO MÌNH
Thương chồng nên chẳng nỡ ghen,
Trẻ ai dễ biết hay hèn là ai.
Mỏ Graphites Laokay cần dùng họ người (ajusteurs) và thợ tàn (ouvriers). Ai muốn xin, cứ đến nhà giấy ở số 164, đường Bonnal, Haiphong mà hỏi.

BÁN ĐỒ VẠN BẢO
Những đồ cầm ở Vạn-bảo thành phố Hanoi, trong vòng tháng mười tây 1924 mà không chuộc hay là không đổi vé thì sẽ bán đấu giá ngày thứ ba, mồng 6 tháng mười tây 1925 (19 tháng tám ta) 8 giờ sáng.
Tiền giấy bút mà người mua phải trả, ngoại giá mua, là bốn phân (4 %).
Sổ kê những đồ cầm đem bán sẽ đề cho những người mua và những người có đồ cầm xem.
Quan Chủ Vạn-bảo.
MÉTAILLER
2645

Nhà Bán-đồ « TÂM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ tám giờ sáng

NHÀ BÀ-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTES
54, Phố Paul Bert, Hanoi
Trong những đồ trái mùa thời hay bão, hay gây nên bệnh cúm
Mắc bệnh cúm, thường sốt lắm, nhức đầu, khó chịu lắm
Muốn trị bệnh cúm, chỉ có một thứ thuốc, là:
Cachets du Docteur Rascol
0 $ 60 một ống sáu cachets

Có bán ngói hai mươi hai viên một thước vuông đóng hạng nhì, giá hai mươi đồng (20 $) một nghìn, tại nhà máy gạch đường Quan-thánh.

Rượu bổ-đào:
« TONIQUE TONKINOIS »
Có tờ chứng-chỉ ban khen của HOÀNG-THƯỢNG

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà bào ra, cho nên người bản-xứ già, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! Giá bán rất rẻ: 1 $ 25 một chai lớn; từ hai chai giở lên sẽ trừ hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.
Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm là mất thiên-hạ và trò-chơi cho trẻ-con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-thuốc có được công-hiệu cho tính-chất người bản-xứ.
Bào-chế MONTES
54, Phố Trang-tiền, 54
HANOI

Rượu hiệu DUBONNET
Rượu bổ và dưỡng lập sức lực lại

Trong gia tộc
giờ uống rượu
DUBONNET
thì trước giờ ăn
cơm một Khắc đồng hồ
Agents généraux en Indochine : CHARRIÈRE, DUFOURCQ, GARNIER-GUINE & Cie
Paris — Saigon — Haiphong — Hanoi

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

振 商 號

Bản-hiệu từ khai-trương đến nay, chế ra các thứ bánh kẹo rất là thanh-khiết vì làm theo cách vệ-sinh, để ăn cho bổ ích, vậy nên lục tỉnh chư quân-tử hằng gửi giấy khen ngợi. Tôi kết lòng cảm tạ vô cùng.

Nhân nay Trung-thu thì tiết, vậy bản-hiệu lại cải cựu nhân tân mà chế ra các thứ bánh nướng, chang hoàng rất là lịch-sự, nhân ăn toàn là thượng hảo cả, mà những tên bánh lại càng thêm đặc-biệt, vậy xin liệt trình chư tôn mấy thứ sau này:

Thăng bình tuế nguyệt mỗi hộp một cái	1 $ 60
Châu-giang da nguyệt mỗi hộp một cái	1 60
Tây-hồ tuế nguyệt mỗi hộp một cái	1 . 20
Thường nga bôn nguyệt mỗi hộp một cái	2 . 00
Bánh nhân (vấy cá) mỗi cân	0 . 80
Bánh nhân (yến) mỗi cân	0 . 80
Bánh nhân (Jambon) mỗi cân	0 . 60
Bánh nhân liên đung mỗi	0 . 60
Bánh ngũ nhân mỗi cân	0 . 60

Còn như bản hiệu mà chế tạo ra thì hàng trí ư thứ bánh ngon, như thế, nên không thể tận liệt được, nếu lục tỉnh chư tôn muốn mua thứ bánh nào hoặc muốn mua tổ cái thứ tên bánh và giá tiền, xin gửi thư cho bản-hiệu thì bản hiệu gửi ngay đơn bánh đi ngay.

Nhơn đây: Nếu chư tôn mua gửi thơ cho bản-hiệu xin để lên cho rõ ràng, với cho ở và số nhà cùng chức tước nghiệp nghề để bản-hiệu gửi hàng cho khỏi nhầm lẫn và chư tôn tiện thu.

Kính cáo
Won Kong Sang
106, Rue des Vertus Hanoi

Agents d'Annonces en Europe :
L. MAYENCE & Cie
9, Rue Tronchet, PARIS
19, 21, 23, Ludgate Hill, LONDRES

THUỐC LẬU (SANTAL MONAL)

Bệnh lậu thì cần phải điều-trị cho tới khi hết ra mủ. Khi đã hết ra mủ rồi, nhưng nếu xem xét kỹ lưỡng trong mỗi sáng thức dậy khi đi tiểu tiện thì thấy có ra một thứ như đàm nhỏ và dài như sợi chỉ vậy. Ấy là một cái tang chứng còn phải điều-trị bằng thuốc *Santal Monal*, nếu không thì bệnh ở bàng-quang và ở thận không tài nào tuyệt hết nọc được. Bệnh này nếu chưa tuyệt hết nọc mà đã cưới ngay vợ thì thực là một điều rất nguy hiểm cho dân-bà, vì bệnh tất chuyển sang người dân-bà làm cho sinh ra bệnh đau bụng ghê gớm rồi có thể làm mất đường sinh dục được.

Muốn chữa cho khỏi các bệnh ấy thì không còn gì để hơn thuốc *Santal Monal* nữa. Thuốc này dùng theo cách hòa-hoc mà bào-chế ra, chuyên trị về chữa bệnh lậu và làm cho khỏi lây sang các cơ-quan khác nữa.

Không còn gì nguy hiểm cho bằng khi bị bệnh lậu nghe những lời bàn ít tưng chải mà dùng những thuốc không có giá-trị gì cả.

Khi mới có mủ thì nên dùng ngay thuốc *Santal Monal* mà dùng luôn cho đến khi tuyệt hết nọc bệnh.

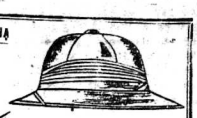
Thuốc *Santal Monal* làm cho nước tiểu thành ra xanh,rứa các nơi,nào bàng-quang, nào quí thận và làm cho bệnh rất là chóng khỏi, vì thuốc này bào-chế bằng nhiều dược phẩm mạnh mẽ và hiệu nghiệm vô cùng.

Ở các hàng bào chế lớn đều có bán cả.

2056

MUỐN TRỪ CÁC BỆNH SỐT RÉT CÁCH-NHẬT, BỆNH SỐT RÉT RỪNG
NÊN DÙNG THUỐC
QUINOFORME
nước ống, hoặc viên
Tại tất cả các thuộc địa Pháp toàn dùng một thứ thuốc này.
Gửi mẫu tại xét và các nhà bào chế
Nhà chế thuốc LAFOUX, 20-21, Rue Philippe de Girard — PARIS

ĐẸP, BỀN VÀ GIÁ HẠ
Nhiều và lượt Tây
3 $ 50, 3 $ 00
et 2 $ 80
NGUYEN-NGOC-LINH
108, Rue du Chanvre, Hanoi
Ateliers et Fabrique à Thái-Hà-Ấp
(près Cave Henri)
Bán buôn rất hạ

CASQUES EN LIÈGE
2$50 à 3$50

XE Ô-TÔ HIỆU
Rolland-Pilain
12 MÃ-LỰC
Mới rồi đã phá được hết các giải:
Giải *xe đi chơi* và giải *xe đi lấy nhanh*
Cuộc thi trèo trên Tam-đảo lần thứ II vừa rồi
vào hạng trèo giỏi hơn cả.
GIẢI XE ĐI CHƠI
Thứ nhứt : xe Rolland-Pilain, 16 phút 42"
GIẢI XE ĐI LẤY NHANH
Thứ nhì : xe Rolland-Pilain, 15 phút 28"
Đại-lý ở bán-xứ là:
GARAGE AVIAT
PHỐ HÀNG VÔI — HANOI

THỐC MỚI BÀI UỐNG VÀO LỖ MIỆNG, HIỆU
SIGMARGYL
THỂ THUỐC CHỈCH TRỊ
BỊNH TIÊM LA
LÀM RA VIÊN
uống khỏi lo phá khuấy hư động chi trong tì-vị, trong mình-mẩy cả
Có một mình thuốc này chế có trộn đủ ba vị đúng trị bịnh tiêm la thuốc này linh-nghiệm chắc.
Một ve thuốc uống đặng một tháng
Có sách cắc nghĩa chỉ dụ cách uống thuốc trị bịnh hiệu-nghiệm thế nào của quan Docteur PETITJEAN đặt để, gửi theo lời em.
Quy LAFON và LACAZE, Bào-chế sư có tiệm thuốc ở HANOI
LABORATOIRE CHIMIOTHERAPIQUE, 2, Place du Théâtre Français PARIS

NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi
Bệnh đi rửa, xưng da dày, đau dạ dày, ăn không ngon, ngủ không yên, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.
Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:
Elixir Tridigestif
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.
Giá mỗi chai : 1 $ 40
Có bán tại : Nhà Ba-chuông, Hanoi

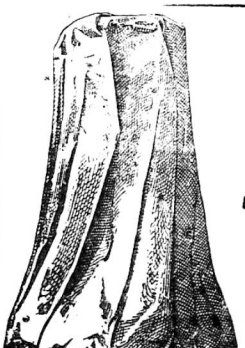
NHÀ BA-CHUÔNG
Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất mau, khi huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay vì kém ăn ít sinh ra rao phốt lăm cho hay ho vật nặng thuốc nay rất dễ, ai có mắt thì in khó q co lợm giọng bao giờ.
Bài thuốc này có hó-đồng các quan Thầy-thuốc chứng-chỉ là hay.
ẤY LÀ:
Thuốc nước bổ huyết
GIÁ BÁN 1$40

SẮP MỞ
Ba
PACHOD Frères & Cie LYON

C. J. BONNET
là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

Hiệu bào-chế J. BLANC
L. BLANC kê-nghiệp
Lập tự năm 1886, ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Tràng-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi-Tonkin
Giây nói số 89
NÊN ĐẾN ĐÓ MÀ HỎI:
ELIXIR HISTOGÉNIQUE *Thuốc nước . . . .* Giá: 1 $ 25
GRANULÉ HISTOGÉNIQUE *Thuốc hạt . . . . .* Giá: 1 . 25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao, bệnh ghịp và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF RIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (là thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v. . . . .* Giá: 1 $ 30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa te . . . . . .* Giá: 1 $ 25
Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thơ về, bản-hiệu xin trả lời ngay

RƯỢU CỦA ÔNG CỐ DANH TIẾNG LARO HE CHẾ RA HIỆU LÀ
QUINA-LAROCHE
THUỐC UỐNG BỔ TẠNG PHU VÀ TRỊ BỊNH RÉT CHẾ RA BỞI CÂY THUỐC QUINQUINA
Thuốc này hay lắm đã nổi tiếng thiên hạ đều công nhận không ai thuốc nào hay bằng Thuốc QUINA LAROCHE là thuốc hay hơn hết cho bổ sức lại, bổ tạng phủ, trị bịnh rét lắm cho ăn cần, thuốc đó lấy làm hay có thể giảm ai không dám quảng đáng.
Ai ai đồng nói đồng đăng, nhưng là người bịnh sau cùng đều bổ hay là con nữ. Thuốc đó trị bịnh sau này: bịnh hư huyết yếu đuối, huyết suy, bổ sức lại cho bịnh lắm cho con người yếu đuối, bị trái heo, bo mọc tứ ngực, rồi ban cua lười trắng, trắc trở trong ti vị cho bịnh đã đều dùng thuốc này thuốc QUINA LAROCHE đặng.
Con nít huyết suy và con gái lớn đang lớn cũng đều bổ sức khi lớn sanh sản, cũng như mấy bịnh kể trước đây đều nên uống thuốc QUINA LAROCHE.
Những người nào ở xứ nay có thấy rồi cũng chẳng nên quên dùng thuốc đó.
Các bịnh kể trên đây thuốc đó trị tiếp làm mau và nhẹ. Chẳng những sẽ trừ bịnh mà thôi còn lại ngày sau trong mình mạnh khỏe, tại thêm sức lực, ăn uống ngon mà chẳng vậy không bị giảm bớt thuốc đó rằng: Nước nhân sâm thiên thần chế ra (Liqueur de Jade) lời tục ngữ nói người Tàu cho những thứ thuốc trị bịnh hay hơn hết thấy không thuốc nào bằng.
Từ khi chúng ta bán thuốc QUINA LAROCHE thì chúng ta có đăng cả vạn giấy chứng và thơ cảm ơn của mấy người bịnh và cả vạn giấy của các quan lương y khác nữa lòng là.
Rất tại thuốc nước QUINA LAROCHE là một thứ thuốc làm lợi cho người hơn hết thảy.
CÁCH DÙNG
Nước QUINA LAROCHE phải uống từ một ly tới ba ly có bữa thoa chai rượu trước một ngày trong hai bữa ăn. Còn muốn trị bịnh rét thì mỗi ngày khỏe đồng hồ uống một ly, uống 8 ly trước cơ rét 3 giờ rưỡi, mỗi ly ly chót nửng trước cơ nửa giờ.
Thuốc QUINA LAROCHE thường thì nếu không pha nước mà khi trời nóng nực thì pha nước vô mà nếu cho đỡ khát.
COMAR VÀ CÔNG-TY
Ông thầy bán thuốc hạng nhất tại Paris

PURGATIF
LE ROY
Thuốc-xổ hiệu LE ROY
là thuốc của quan thầy ngoại-Khoa LE ROY bào-luyện chế ra hồi năm 1798.
Từ năm ấy tới bây giờ, thì thuốc hãi dùng, càng ngày càng hay biết, danh truyền khắp cả thế-gian, như là trong mấy xứ nóng nực.
THUỐC XỔ LE ROY dùng uống mà ngừa phòng các bịnh đau trong gan, các chứng rét, thì hiệu-nghiệm lắm.
CÒN THUỐC VIÊN LE ROY để khi trong bụng độ lược-rực ăn uống không tiêu, trốt đi đau bụng, thì nông xổ hay lắm.
Ở Saigon, tại tiệm thuốc ông SOLIRÈNE, bào chế sư hạng nhứt, trữ bán, Không chỗ nào Khác có.
Tại PARIS, thì tiệm ở Rue de Seine, số 54

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER
Nước hoa Floramy . . . . 0 $ 95
Nước hoa Pompéia. . . . 0 . 95
Nước gội đầu Pompéia . 0 . 65
GIÁ RẺ NHẤT Ở BẮC-KỲ NÀY
Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

TENTEZ LA FORTUNE
ouvrez lui votre porte
VỚI 1$ QUAN, QUÍ-KHÁCH CÓ THỂ ĐƯỢC
500.000 quan
Muốn được thế, thì mua
Một cái vé PANAMA có rút số
Đúng 15 quan tác đến rồi về sau đồng làm 16 (không mất tháng 30 quan. Theo như một ngày 13 mars 1900 thiệt là chắc-chắn cho người mua.
Thanh đăng số đến thì quí-khách nhận ngay được một số và được dự ngay cuộc rút số kỳ sau đến khi số mình được trúng thì thôi. MỖI PHIẾN PANAMA được trúng thì được tiền là 250.000 cho đến 1.000 quan, may là về sau cũng được hoàn lại 400 quan.
Thiệt là một sự để dành rất chắc chắn và lời nhiều
Có đến 200 triệu quan về số được trúng số
Mỗi kỳ có số cho người tại nhận được bản kê chứng rõ trong không mất tiền. Mỗi năm có 4 kỳ số rút vào tháng này:
15 FÉVRIER, 15 MAI, 16 AOUT và 15 NOVEMBRE
Muốn dự cuộc số số thì xin gởi ngay 15 quan đến nhà
BANQUE NOUVELLE, 8, Rue Papère, MARSEILLE (France)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)